

CARRIÈRESWITCH

Ik sta op het perron bij spoor 4 in Utrecht wanneer een vrouw voorzichtig op mij af komt lopen. Ze heeft haar armen vol bloemen en draagt haar schoudertas kruislings over haar borst.

‘Gaat deze trein naar Zwolle?’ vraagt ze met een lichte onzekerheid in haar stem.

‘Ja, dit is de Sprinter naar Zwolle.’

‘Fijn, dan stap ik hier maar in.’ Ze glimlacht zichtbaar opgelucht.

De vrouw loopt naar de deur, maar door haar volle armen is het indrukken van de knop een uitdaging.

‘Wacht maar, ik doe de deur wel voor u open.’

Ik kom naast haar staan en ze zet een stapje achteruit zodat ik op de knop kan drukken. ‘Ga uw gang.’ Met een handgebaar geef ik aan dat ze naar binnen kan. Ze bedankt me vriendelijk en als ze de trein binnenstapt, zwiert haar zomerse jurk met haar mee.

Nadat ik de trein heb laten vertrekken loop ik door de trein, op zoek naar de vrouw. Door haar vraag weet ik dat ze niet zo vaak met de trein reist. Ik vind haar in een tweezits, ze houdt haar bos bloemen gespannen vast.

‘Wat een kleurige bos, zijn die voor u of gaat u er iemand anders blij mee maken?’ Het boeket is een mix van oranje

gerbera's, roze rozen, grote rode anjers en prachtige paarse pluimen. Erdoorheen zijn een paar takjes vrouwenmantel geweven.

‘De bloemen zijn voor mij. Ik heb vandaag afscheid genomen van mijn werk.’ Voordat ik kan antwoorden, gaat ze verder: ‘Eigenlijk is mijn contract niet verlengd en ik heb mijn auto in moeten leveren.’

Ik kijk haar aan en weet niet zo goed wat ik moet zeggen.

‘Ik wilde al jaren wat anders maar durfde de stap niet te zetten.’ Ze legt de bloemen op haar schoot. ‘Je geeft niet zomaar een baan op, op je vijftigste. Maar nu moet ik wel. Ik ga een carrièreswitch maken en stap uit de saleswereld.’

‘Best pittig voor u, maar u lijkt er vrede mee te hebben, als ik het goed hoor.’

‘Ja, dat klopt. Het was eerst lastig te accepteren, maar inmiddels kan ik wel zeggen dat ik er zelfs blij mee ben.’

‘Wat gaat u nu doen?’ Ik leun op de stoel naast me.

‘Ik ga starten met de opleiding tot doktersassistente, maar neem eerst even rust.’ Ze ademt diep in. ‘Ik ben oprecht blij dat ik uit de commerciële wereld stap. Eigenlijk paste dit niet meer bij mij.’

Ik krijg kippenvel van haar antwoord. ‘Had u ook het gevoel dat u in uw baan niet van betekenis was, terwijl u dat eigenlijk wel zou willen?’

Ze knikt en slaakt een zucht.

‘Ik herken dat gevoel,’ vertel ik. ‘Het is een zwaar gevoel maar ook een signaal dat er iets moet veranderen. Soms moet je loslaten wat vertrouwd is om ruimte te maken voor iets wat je echt gelukkig maakt.’

‘Precies, en nu is de beslissing voor mij gemaakt en daar ben ik zo ontzettend blij mee. Anders had ik dit nooit gedurfd!’

Zelf heb ik ook ervaren hoe het werkplezier langzaam maar zeker kan verdwijnen. Jarenlang werkte ik met veel plezier in de bank- en verzekeringswereld.

Toen de digitalisering opkwam, veranderde het werk steeds meer. Klanten kwamen minder naar kantoor, alles ging via de mail en online communicatie.

Toen ik overstapte naar een kleiner kantoor bij mij in de buurt, nam het contact nog verder af. Natuurlijk was het fijn om voortaan op de fiets naar mijn werk te kunnen, maar daar was dan ook alles mee gezegd. Corona maakte het nog lastiger. Thuis opende ik mijn laptop voor gesprekken via Zoom en Teams, maar die online contacten leken mijn energie juist weg te nemen, terwijl ik van contact juist altijd oplaad.

's Avonds maakte ik lange wandelingen om mijn hoofd leeg te krijgen. Eerst twintig minuten, toen een uur en later zelfs anderhalf uur, maar ontspannen voelde ik me niet. Mijn gedachten bleven malen, ook 's nachts. Bij een functioneringsgesprek werd mij gevraagd waar ik op een werkdag blij van werd. Mijn antwoord was simpel: 'Van het fietsen naar mijn werk, de wandeling in de pauze en het terugfietsen.'

Een paar weken later meldde ik me ziek, op advies van de huisarts. Zonder dat ik het doorhad was ik in een burn-out beland.

Ik voelde me niet echt ziek, maar had constant een brandend gevoel in mijn hoofd en achter mijn ogen. Net alsof mijn hersenen me waarschuwden dat er écht niks meer bij kon. Van mijn werkgever kreeg ik de tijd om te rusten. Ik vroeg of er misschien een functie was met meer klantcontact, maar die was er niet meer nu alles zoveel makkelijker en sneller ging via de computer.

Tijdens deze rustperiode, die inmiddels al een halfjaar duurde, snuffelde ik in de zorg bij mensen met dementie. Enkele woensdagen liep ik mee om te kijken of dat iets voor mij was.

Ik vond het prachtig, maar kwam er al snel achter dat ik de nodige diploma's moest halen voordat ik zelfstandig zou kunnen beginnen. Hetzelfde gold voor het onderwijs. Ik heb diverse gesprekken gehad met mensen van basisscholen en ik ben op bezoek geweest bij het voortgezet onderwijs, maar zonder diploma's zou ik nergens aan de bak komen.

Omdat na de scheiding mijn beide jongens bij mij woonden, had ik geen financiële middelen om te gaan studeren en daarbij alleen een stagevergoeding als beloning te ontvangen. Er moest brood op de plank blijven komen.

Max, een machinist die bij mij in de straat woonde, wees mij op het vak van conducteur. 'Dat is precies iets voor jou,' zei hij. Op hetzelfde moment kwamen de reclames van NS voorbij op tv: 'Opeens heb je het, je wordt conducteur.'

Wat een hondenbaan, dacht ik meteen. Handhaven, boetes uitschrijven en streng zijn, dat was juist alles wat ik niet wilde.

'Ga toch maar eens meelopen,' spoorde mijn vriend Menno me aan. 'Ik denk echt dat het iets voor je is.'

Ook kwam ik een Instagramprofiel tegen van een jonge vrouw die de opleiding tot hoofdconducteur bij de NS deed. Ik stuurde haar een berichtje met de vraag of ik een keer mee kon lopen met een conducteur. Zo gezegd, zo gedaan.

Toen de mondkapjes in het openbaar vervoer nog net niet waren afgeschaft, mocht ik meekijken met een mentor en zijn leerling. In een felgeel hesje, met het embleem van NS groot achterop, mocht ik mee de trein op. Meteen merkte ik dat het veel meer was dan streng zijn. Op het moment dat een reiziger mij aansprak met de woorden 'Is dit de trein naar Schiphol?' wist ik dat ik ertoe deed.

Ik was zo enthousiast dat ik besloot om te gaan solliciteren. De volgende dag stuurde ik een sollicitatie via LinkedIn. Diezelfde dag nog kreeg ik een afwijzing: 'U hebt geen relevante

werkervaring en uw motivatie is niet uitgebreid genoeg.' Ik baalde als een stekker maar vond de volgende dag direct de moed om te reageren.

Beste medewerker van recruitment van de NS,

Graag val ik met de deur in huis: ik heb net een afwijzing gekregen op een sollicitatie als conducteur bij de NS. De reden dat ik geen relevante werkervaring heb begrijp ik volkomen. De tweede reden neem ik mezelf kwalijk, namelijk dat ik geen uitgebreide motivatie heb meegestuurd. Hierbij wil ik u/jou vragen mijn sollicitatie, nu met uitgebreide motivatie, nogmaals in behandeling te nemen.

Toen een snelle afwijzing uitbleef wist ik dat ik in de molen zat. Een aantal maanden later begon ik met de opleiding tot hoofdconducteur.

SWIPEN

Het is een frisse herfstdag in september en ik loop door een Intercity om de vervoersbewijzen te controleren. Het is helemaal stil in deze tweedeklascoupé. De reizigers zitten in hun eigen bubbel, allemaal met hun hoofd gebogen, druk scrollend op hun mobiel. Een man aan het gangpad is verdiept in een online schaakspel. Niemand heeft oog voor elkaar.

Verderop in de coupé zitten twee vrouwen, ook druk in de weer met hun telefoon. Ze dragen precies hetzelfde: een crèmekleurige blouse.

‘We zijn net ook al gecontroleerd in de vorige trein. Mijn dochter heeft mijn kaartje,’ geeft de oudere vrouw aan als ze me aan ziet komen.

Ik richt me naar de jongere vrouw van een jaar of vijftig. ‘Wist u dat u kunt swipen van het ene naar het andere ticket? U hebt ze net al gedownload.’

‘Swipen kan ze wel. Ze is namelijk aan het internetdaten.’ De moeder kijkt lachend naar haar dochter.

Sommige reizigers draaien hun hoofd en beginnen te lachen. Achter me ontstaan wat gesprekken.

De dochter begint te blozen. ‘Mam, niet zo luid, dat gaat niemand iets aan.’ Ze weet niet waar ze moet kijken en plukt ongemakkelijk met haar vingers aan haar broek.

In een poging haar gerust te stellen glimlach ik. ‘Swipen is

leuk hè, het liefst naar rechts. Ik heb ook op Tinder gezeten.'

Nu durft ze me weer aan te kijken. Er verschijnt een twinkeling in haar ogen. 'Ja, naar rechts of naar boven en dan natuurlijk hopen op een match.'

Ik merk dat ze nog wel even verder wil praten, ze is zelfs anders gaan zitten. Ze zit nu met haar rug naar het raam en ik heb haar volle aandacht. Ze vertelt dat ze inmiddels vijftig is en al vier jaar single. Ze doet geen enkele moeite meer om zachtjes te praten. Achter me hoor ik twee jonge meiden hun eigen gesprek voeren over de 'creeps' op Tinder.

'Ik ben er echt aan toe om weer een leuk iemand te ontmoeten. Stond er maar een v van vrijgezel op iemands voorhoofd, dan weet je tenminste waar je aan toe bent. Nu word ik regelmatig benaderd door iemand die al getrouwd blijkt te zijn. Wist je dat mannen bij een date soms met opzet hun trouwring afdoen?'

Zelf was ik al ruim drie jaar gescheiden van de vader van mijn twee tienerzoons toen ik 's morgens na het ontbijt even snel op Tinder keek en zag dat ik een match had met ene Menno.

Het jaar daarvoor had ik al meerdere matches en dates gehad. Een van de dates herinner ik me nog heel goed. We hadden afgesproken om te gaan wandelen langs een van de mooie Friese meren. Al bij het eerste contact streek hij over mijn haren en hield mijn handen net iets te lang vast. Na vijf minuten praten, vertelde hij dat hij een fetisj had voor haren en mooie nagels. Daarna probeerde hij steeds vaker mijn haar en handen aan te raken. Na de wandeling, die korter werd dan hij gehoopt had, heb ik verteld dat ik geen tweede date zag zitten, omdat ik nog niet toe was aan zoveel aanrakingen. Het was duidelijk geen match.

Ik moest naar mijn werk en had geen tijd om een heel gesprek te voeren, maar ik wilde Menno toch even iets van me

laten horen. Ik had hiervoor wel vaker een match gehad en had er een vreselijke hekel aan als diegene helemaal niks stuurde; zeg dan ten minste even ‘hallo’. Daarom typte ik snel een berichtje:

Wat leuk, we hebben een match! Ik heb nu even geen tijd maar we kunnen later vandaag nog chatten als het jou ook uitkomt. Ik ga nu naar mijn werk. Hang je de vlag vanavond ook uit?

Ik wachtte zijn reactie niet af en sprong op de fiets naar het verzekeringskantoor waar ik toen werkte.

Pas ’s middags bij thuiskomst las ik zijn reactie. Eerst had ik mijn werktas onder de kapstok gelegd, mijn jas uitgedaan en een kopje thee voor mezelf gemaakt.

Zeker hang ik de vlag uit. Dat doe ik altijd op 4 mei. Geef maar aan wanneer je tijd hebt om even te praten, groetjes Menno.

Ik dacht even na over mijn reactie.

Ik ben net uit mijn werk en heb wel even tijd, past het jou nu?

Het paste hem ook. We hebben heel kort even gechat en daarna een date gepland. Ik had namelijk op mijn profiel geschreven: *daten = weten en daten = wandelen*.

Een week voor de date spraken we elkaar, op mijn verzoek, nog even via de telefoon. Zo bestond mijn beeld van hem niet alleen uit foto’s. Menno klonk vlot en het gesprek verliep soepel, wat mijn enthousiasme voor de date nóg meer aanwakkerde.

We hadden om twee uur ’s middags afgesproken in Oranje-

woud, een mooi groot bos met veel wandelroutes, tussen onze woonplaatsen in. Menno woonde in Ureterp en ik in Steenwijk. Ik vond twee uur wel een veilig tijdstip, dan zouden er wel meer mensen lopen. Een tijdje terug had ik met een date om zeven uur 's avonds afgesproken, maar mijn oudste zoon Bjorn wees me er toen op dat het geen veilig tijdstip was om af te spreken in een bos bij Heerenveen. Twee uur 's middags dus.

Eenmaal bij het bos aangekomen, parkeerde ik op een van de vele parkeerplaatsen. Er kwam langzaam een auto voorbijrijden en een man met een vriendelijk gezicht keek mij aan. De auto reed door. Menno had verteld dat hij in een blauwe auto reed, dus ik appte direct: *Reed jij net voorbij in die blauwe Volvo?*

Binnen vijf seconden kreeg ik een reactie: *Ja, ik zag je staan, ik kom eraan. Even een parkeerplek zoeken.*

Toen Menno uit de auto stapte maakte mijn hart direct een sprongetje. Hij had een mooie bruine kop, en een vriendelijke uitstraling door zijn lach en zijn glimmende ogen. Hij had een zwarte broek aan met een wit overhemd met korte mouwen.

‘Wat zie je er netjes uit,’ merkte ik op.

‘Ik kom direct van mijn werk, ik moet altijd netjes.’ Hij streek zijn mouwen glad.

‘Ik kom ook net uit mijn werk, ons kantoor sluit altijd om halfeen. Het lijkt wel of we niet konden wachten met deze date. Laten we lekker gaan wandelen. Bepaal jij de route? Ik wil wel graag om drie uur terug zijn op de parkeerplaats.’

We liepen en kletsten met de zon op ons gezicht terwijl er een licht briesje stond. Eerst ging het over werk, Menno was in die tijd accountmanager bij de krant, en daarna bleken we ook nog veel gezamenlijke interesses te hebben, zoals wandelen, reizen en naar de sauna gaan. Op de momenten dat het even stil was, genoten we van het gezang van de vogels en de heerlijke geuren van het bos.

Eenmaal terug bij de parkeerplaats liet Menno het initiatief bij mij. ‘Renny, jij mag het zeggen. Wil je mij nog een keer zien?’

Vijf jaar later trouwden we.

Beste reizigers,

In een tijd van swipen en scrollen nodig ik u uit om even het scherm te laten rusten en te kijken naar de mensen om u heen. Wie weet wat voor mooie verhalen en ontmoetingen de treinreis vandaag voor u in petto heeft.

Veel plezier en een fijne reis gewenst.

ANDERS DAN ANDERS

Op Amersfoort Vathorst stap ik uit de Sprinter vanuit Zwolle en wacht tot de reizigers de trein hebben verlaten. Ik adem de frisse lucht in, een typische herfstdag. Gelukkig is het niet meer zo koud als vanochtend.

Ineens staat er een jongeman met een dikke zwarte jas voor mijn neus. Een magere zonnestraal valt op de zilverkleurige rits, die openstaat. De jongen kijkt mij met grote ogen aan. ‘Mevrouw, mevrouw, mag ik u iets vragen?’

‘Jazeker jongeman, zeg het maar.’

‘Ik heb geen kaartje kunnen kopen, maar ik wil wel graag mee met de trein. U mag wel een kaartje voor mij uitschrijven, hoor. Maar als ik het aan mijzelf vraag, dan zou ik nu wel, bij hoge uitzondering, een keertje gratis mee mogen met uw trein. Wat vindt u?’ Hij kijkt me afwachtend aan.

‘Stap eerst maar in, dan kom ik zo direct bij je.’

Nadat ik de trein veilig heb laten vertrekken ga ik bij de jongen staan. Ik vond zijn opmerking zo bijzonder en grappig dat ik even niet zo goed weet wat ik ermee aan moet.

‘Waar moet je naartoe?’ vraag ik.

‘Naar Amersfoort Centraal, mag dat?’

‘Dan wil ik wel graag je identiteitsbewijs zien.’

Hij overhandigt me de kaart en ik herken meteen zijn naam. Ik heb collega’s weleens over deze jongen horen praten, maar

ik was hem nog nooit tegengekomen. Hij ziet er heel gewoon uit, maar door de directe manier waarop hij mij aansprak wist ik dat hij geen reguliere reiziger was.

‘Je mag wel mee naar Amersfoort, dan zorg ik dat daar iemand is die even met je komt praten.’

Hij knikt en lacht. ‘Bedankt dat ik mee mag rijden, mevrouw.’

Ik bel de meldkamer en geef aan wie ik in de trein heb.

‘Hij is hier bekend,’ meldt de medewerker die ik aan de lijn krijg. ‘Ik stuur twee collega’s jouw kant op die hem op kunnen vangen.’

Als we in Amersfoort aankomen, staan de collega’s van v&s (Veiligheid en Service) al bij de trein. Deze collega’s zijn op de grote stations aanwezig voor de veiligheid van de reizigers.

Ik stap uit en de jongen loopt achter mij aan. De collega’s spreken de jongen direct bij zijn voornaam aan. Een van de collega’s gaat met hem in gesprek, de andere komt bij mij staan. Ik geef aan met welke woorden de jongen zich meldde bij mijn trein op station Amersfoort Vathorst.

De collega lacht er hartelijk om. ‘Dit zal wel niet de laatste keer zijn. Bedankt voor het melden. We gaan voor hem bellen met de zorginstelling, zodat hij weer veilig naar huis kan.’

Wanneer ik het voorval later met een collega bespreek, hoor ik dat de jongen autisme heeft. Hij vertelde mijn collega dat zijn begeleiders niet naar hem luisteren en hij zich opgesloten voelt in de zorginstelling. Daarom besluit hij steeds, soms meerdere keren per week, weg te lopen.

Ik hoop dat hij genoten heeft van zijn uitstapje.